הלכה · משנה תורה · מפרשים · לב שלם · ספר זמנים

# לב שלם על משנה תורה, הלכות קידוש החודש

רבי שלמה שלם

**ספריית אור ברסלב** · or-breslev.co.il

# לב שלם על משנה תורה, הלכות קידוש החודש

רבי שלמה שלם

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/לב-שלם-על-משנה-תורה-הלכות-קידוש-החודש/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

# תוכן העניינים

**פרק ג** ..... 4
הלכה ז ..... 4
**פרק ד** ..... 4
הלכה ג ..... 4
הלכה ח ..... 5
הלכה יד ..... 5

## פרק ג

### הלכה ז

**כשמעברין בי"ד את החודש וכו'**. נראה מדברי רבינו שהעליה היתה קודם עלות השחר מתחת לארץ ביום ל"א דהיינו קודם הנץ החמה של יום ל"א והסעודה היתה ביום ל"א עצמו. אבל רש"י פירש בפ' בן סורר ומורה בענין שנראה מדבריו דהסעודה היתה בליל ל"א והעליה היתה סוף יום ל' יעו"ש. ולדבריו ז"ל הא דאמרינן התם דאמר ר' חייא לבניו אחריפו ועולו אחריפו ופוקו אתי שפיר שהסעודה היתה בלילה וביום עולין לה מבעוד יום וסועדין בלילה ובסוף הלילה עד שלא האיר המזרח יוצאין ממנה אבל לדברי הרב ז"ל קשה ועוד שלא הזכיר היציאה וצ"ע ממורי הרב ז"ל.

## פרק ד

### הלכה ג

**כדי שיהיה האביב מצוי וכו'**. רש"י ז"ל בפי' התורה על פסוק שמור את חדש האביב פי' שמור מקודם בואו שיהא ראוי לאביב להקריב את מנחת העומר ואם לא עבר את השנה ע"כ. ובפ"ק דסנהדרין כתב עלה דת"ר על ג' דברים מעברין את השנה על האביב ועל פירות האילן ועל התקופה וז"ל על האביב אם לא בשלה התבואה מעברין דקרא כתיב בחדש האביב ואית דמפרשי לפי שאין להם מהיכן להקריב העומר. וקשה לי דאמרינן לקמן על ג' ארצות מעברין את השנה על שתים מהן מעברין ואם בשלה תבואה ביהודה ולא בשלה בעבר הירדן ובגליל מעברין השנה ואם טעמא משום עומר הוא הרי בישלה התבואה ביהודה ע"כ וקשה טובא כי הוא ז"ל הסכים לפי' האית מפרשי בפי' על התורה כמ"ש לעיל ולא חש לקושייתו והיא קושיא עצומה. ומה שנראה לי בזה על צד הדוחק הוא כי כבר כתבנו כי הרמב"ם ז"ל דרך בדרך היש מפרשים ואע"פ שהרמב"ם כתב בתחילת הפרק טעם אחר יעו"ש הכל אחד למעיין בהם והוא ג"כ כוונת רש"י כמו שיתבאר אך בקצת נטו אשוריו מני הדרך וזה כי הוא ז"ל דייק בלשון שכתב כדי שיהא האביב מצוי להקריב ממנו ומהנראה דכוונתו לומר דבעינן שיהא מצוי מוכן ומזומן בשפע וזה לפחות יהיה כשניכר בשתי ארצות אבל באחת אין זה נקרא מצוי ומה גם כי לא על זה בלבד אנו סומכין לעבר השנה אלא צריך לצרף עמו פירות האילן וכיון שברוב המקומות עדיין לא הגיע האביב גם לא פירות האילן כדרך כל זמן האביב אין זה חדש האביב וראוי לעבר. איברא דלאית מפרשים כפי הלשון שהעתיק רש"י ז"ל אם הוא בדיוק לא שייך תירוץ זה שהרי כתב בזה הלשון אית דמפרשי לפי שאין להם מהיכן

להקריב העומר ולשון זה קשה להולמו שהרי כשיהיה אביב באחת מהג' הרי יש מהיכן להקריב אך לפי הלשון של פי' התורה שכתב שיהא ראוי לאביב להקריב את מנחת העומר אולי כי פירוש דברים אלו יהיה כדברי הרמב"ם ז"ל ואע"ג דבפירוש הש"ס לא פירש כן עם כל זה בפירוש התורה ראה פירוש זה וקבעו במסמרים דכמעט הוא קרוב לפשוטו של מקרא. ומ"ש שיהא ראוי לאביב וכו' פירושו שיהא מצוי ברוב הארצות כשאר השנים וכמ"ש הרמב"ם ז"ל. ממורי הרב ז"ל.

## הלכה ח

**כיצד עושין אותה סעד לשנה וכו'**. וקשה דסעד זה מאי מהני ומאי נפקא מיניה כיון דאיכא תרתי פירות האילן ואביב שבהם לבדם יש די והותר לעבר השנה. ועוד שהרי בגמרא אמרו שם דף י"א פעם ופעמים גוזליא רכיכין ואמיריא דקיקין וזימנא דאביבא לא מטא הרי שלא הזכירו כי אם האביב שהוא סימן אחד ואין מעברין בסימן אחד ולכן הוצרכו לסעד דגוזליא וכו' וכפירוש רש"י ז"ל ודברי הרמב"ם צ"ע. ממורי הרב ז"ל.

## הלכה יד

**הגיע יום שלשים באדר וכו'**. נראה מדברי הרמב"ם ז"ל שמקדשים אותו לכתחילה אחר העיבור. וקשה דבגמרא הכי איתא עיברוה מאי אמר עולא אין מקדשין את החדש. קדשו מאי אמר רבא בטל העיבור. רב נחמן אמר מעובר ומקודש. נראה בהדיא דמחלוקת רבא ורב נחמן אינו אלא בדיעבד אבל לכתחילה אין מקדשין אותו דבהא לא פליגי אדעולא ועיין הטעם שם בפי' רש"י ז"ל. ואולי יש לומר דהרמב"ם ז"ל קשיא ליה מאי דקאמר רב נחמן מעובר ומקודש ואם הכוונה בדיעבד מה שייך לומר מקודש שאם טעו וקדשוהו הרי קדשוהו ולא הו"ל למימר אלא אינו בטל העיבור אלא ודאי הוא מעובר ודלא כרבא. ולא עוד אלא אף מקודש כלומר אפילו לכתחילה מקדשין אותו ודוחק וצ"ע. ממורי הרב ז"ל.